

Innspill til besvarelse av spørsmål til skriftlig besvarelse - nr. 2208

Nedenfor følger innspill til besvarelse av spørsmål fra Stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes datert 29.08.2019.

Spørsmål

Ber om en oversikt over SPU og SPN sine investeringer i a) selskaper med virksomhet knyttet til gruvedrift, tømmerhogst, kjøtt, soya og palmeolje og andre økonomiske aktiviteter som medfører fare for avskoging av regnskogen i Amazonas, og at statsråden opplyser om hvilken dialog fondet har med disse selskapene, og vurdere hvorvidt hun kan garantere at våre investeringer ikke bidrar til regnskogødeleggende virksomhet, og b) selskaper eller fond som opererer innen velferdstjenester, som barnehager eller helse og omsorg.

Innspill: Første del av spørsmålet gjelder en oversikt over SPU sine investeringer i selskaper med virksomhet knyttet til gruvedrift, tømmerhogst, kjøtt, soya og palmeolje, og andre økonomiske aktiviteter som medfører fare for avskoging av regnskogen i Amazonas. Ettersom selskaper som regel ikke rapporterer detaljert informasjon om hvor i et land de har spesifikke typer aktiviteter eller eiendeler, eller tilsvarende for sine underleverandører, er det en stor jobb å fremstille en slik fullstendig oversikt.

En viss oversikt kan lages ved å ta utgangspunkt i klassifikasjonssystemet ICB (Industry Classification Benchmark), som benyttes av fondets indeksleverandør FTSE Russell. Selskapene tildeles en næringsgren, eller sektor, fra indeksleverandøren i tråd med ICB-systemet. Det er flere av disse sektorene som vil være aktuelle for virksomhetene Stortingsrepresentanten trekker frem. Vi vurderer at følgende er særskilt aktuelle: «Forestry», «Paper», «Aluminum», «Nonferrous Metals», «Iron & Steel», «Coal», «Diamonds & Gemstones», «General Mining», «Gold Mining», «Platinum & Precious Metals», «Building materials and fixtures», «Heavy Construction», «Farming», «Fishing & Plantations», «Food products», «Food Retailers & Wholesalers», og «Banks». Ettersom spørsmålet gjelder fare for avskoging av regnskogen i Amazonas, har vi gjort en avgrensing til selskaper hjemmehørende i land som omfatter eller grenser til dette området, det vil si Brasil, Ecuador, Venezuela, Suriname, Peru, Colombia, Bolivia, Guyana og Fransk Guiana.

En slik avgrensing til sektorer og land vil kunne si noe om hvilke selskaper det vil være naturlig å se nærmere på, for å identifisere aktiviteter som medfører fare for avskoging av regnskogen i Amazonas. Det er altså ikke en liste med selskaper som vi vurderer faktisk er ansvarlig for slike aktiviteter. Ved utgangen av 2018 var fondet investert i 40 selskaper med en slik sektor- og landtilhørighet, med en samlet markedsverdi på om lag 25 milliarder kroner. I tillegg til disse selskapene, vil det kunne være selskaper med en annen sektor- eller landtilhørighet som har aktiviteter som medfører fare for avskoging av regnskogen i Amazonas.

Stortingsrepresentanter spør også om hvilken dialog fondet har med disse selskapene. Norges Bank Investment Management har satt søkelys på tropisk avskoging i selskapsdialogen i flere år. Temaet ble tatt inn i forventningsdokumentet om klimaendringer i 2012. I forventningsdokumentet heter det blant annet at selskaper med aktivitet som leder til hugst av tropisk skog må ha en strategi for å sikre skogvern.

I 2019 har vi tatt opp avskogingsproblematikk i 27 selskapsmøter, med 22 forskjellige selskaper, blant annet selskaper med virksomhet i Brasil og store næringsmiddelsselskaper. Vi har videreført dialogen med selskaper som kjøper og selger soya og kjøtt i Brasil. Enkelte av de opprinnelige selskapene vi kontaktet om dette er ikke lenger i fondets portefølje. Et eksempel er det brasilianske selskaper JBS, som er utelukket grunnet risiko for korrupsjon.

Avskogingsproblematikk er samtidig en viktig verdikjedeproblemstilling. Vi forventer derfor også at selskaper er åpne om hvordan de avdekker, vurderer og håndterer avskogingsrisiko i egen virksomhet og hos leverandører. I den sammenheng viser vi til betydningen av å følge opp leverandørers tilslutning til internasjonale initiativer, standarder og sertifiseringsordninger. I dialogene fremhever vi behovet for bedre sporing av råvarer i leverandørkjeden og betydningen av at leverandørene følger innkjøpernes retningslinjer. Vi har pågående dialog med fem sjokoladeprodusenter om håndtering av avskoging og risiko for barnearbeid.

Vi har også kontaktet en rekke banker i Brasil, Colombia, Indonesia, Malaysia og Singapore med spørsmål om hvordan de håndterer avskogingsrisiko. Vi er også opptatt av retningslinjer for utlån som innarbeider prinsipper for å bevare natur med høy karbonlagring og unngå avskoging, konvertering av torvmyrjord og utnyttelse av urfolk og lokalsamfunn. Slike prinsipper bidrar til å understøtte en bærekraftig forvaltning av tropiske skoger.

Det er mangel på god informasjon både om selskapers egne bidrag til avskoging og risiko i verdikjeden. Vi arbeider med flere eksterne initiativer for å bedre denne situasjonen. I november 2017 avholdt vi i samarbeid med dataplattformen CDP og organisasjonen Global Canopy Programme et seminar for investorer og selskaper som kjøper soya og storfe fra Brasil. I 2018 fulgte vi opp med å se på hvordan 170 selskaper innen blant annet næringsmiddelindustrien, råvarer, skogbruk og dekkindustrien rapporterer om avskoging. Vi kontaktet 11 selskaper med svært dårlig rapportering. I 2019 ser vi på om lag 250 selskaper, herunder 7 brasilianske. Et betydelig større antall vil ha tilknytning til råvarer fra Brasil gjennom verdikjeden.

Ansvarlig forvaltning er integrert i fondets forvaltning, og støtter opp om fondets mål om høyest mulig avkastning med et moderat risikonivå. Det finnes selskaper hvor vi ikke er eier, ut ifra hensynet til langsiktig finansiell risiko. Slike risikobaserte nedsalg er blant annet gjennomført med bakgrunn i fare for avskoging av tropisk regnskog.

Andre del av spørsmålet gjelder selskaper eller fond som opererer innen velferdstjenester, som barnehager eller helse og omsorg. Igjen har vi benyttet indeksleverandørens system for klassifisering av virksomheter. Det er i hovedsak to aktuelle sektorer: «Health care providers» og «Specialized consumer services». Den første kategorien omfatter selskaper som eier eller driver helserelaterte organisasjoner, sykehus, klinikker, tannleger, optikere, sykehjem, rehabilitering eller hvilehjem. Den andre kategorien omfatter ulike virksomheter som for eksempel nettbaserte markeds plasser, auksjonshus, barnehager, rensier, skoler, utleiebyråer, veterinærklinikker, frisørsalonger, begravellesbyråer, gartnertjenester, oppbevaringstjenester, installasjon av kjøle- og varmeanlegg, samt rørleggertjenester. Fra disse to sektorene («Health care providers» og «Specialized consumer services») var fondet ved utgangen av 2018 investert i 116 selskaper, til en samlet markedsverdi på om lag 73 milliarder kroner.